

Handläggare
Helena Lombrink
08-508 266 11**Till**
Exploateringsnämnden
2025-09-25

Motion av Dennis Wedin (M) om åtgärder för lägre matpriser. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att besvara remissen i enlighet med tjänsteutlåtandet.
2. Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sverker Henriksson
Biträdande förvaltningschefJenny Linné
AvdelningschefJesper Skiöld
Enhetschef

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen angående åtgärder för lägre matpriser. I motionen vill motionären uppdra till exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden att genomföra konkurrensanalyser inför nya markanvisningar och ny planläggning av mark för att säkerställa att det finns utrymme för livsmedelsbutiker. Motionären föreslår ytterligare tre uppdrag som enbart riktas till stadsbyggnadsnämnden. Dessa förslag bemöts i remissvar från stadsbyggnadsnämnden.

Exploateringskontoret deltar i arbetet som leds av stadsbyggnadskontoret med proaktiv planering för nya livsmedelsbutiker som inleddes under 2023. Ett viktigt syfte med uppdraget är just att bidra till en effektiv konkurrens mellan livsmedelsbutiker i Stockholm. Exploateringskontoret anser att det pågående arbetet möter de önskemål som motionären framför.

Exploateringskontoret föreslår att nämnden lämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat ”Motion av Dennis Wedin (M) om åtgärder för lägre matpriser” till exploateringsnämnden för yttrande. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, Livsmedelsföretagen, Svensk Dagligvaruhandel, Svensk Handel och Svenskt Näringsliv. Sista svarsdag är 7 oktober 2025.

Motionären anser att dagens plan- och bygglagstiftning försvårar nyetablering av livsmedelsbutiker, vilket hämmar konkurrensen och leder till högre matpriser. Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar om ett antal uppdrag i syfte att öka konkurrensen och bidra till lägre priser:

- Genomföra konkurrensanalyser inför nya markanvisningar och ny planläggning av mark för att säkerställa att det finns utrymme för livsmedelsbutiker (exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden).
- Genomföra en översyn av pågående detaljplaner och områdesprogram för att säkerställa att konkurrens och marknadsbehov beaktas, med särskilt fokus på livsmedelsbutikers etablering (stadsbyggnadsnämnden).
- Inrätta ett snabbspår för livsmedelsbutiker vid framtagandet av nya detaljplaner, samt när en ändring av detaljplan krävs för att tillåta livsmedelsetableringar (stadsbyggnadsnämnden).
- Genomföra en översyn av befintliga detaljplaner i innerstaden för att säkerställa att konkurrensperspektivet och marknadsbehovet beaktas (stadsbyggnadsnämnden).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen projekt syd inom exploateringskontoret

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret ser positivt på att frågan om ökad konkurrens och mångfald i livsmedelshandeln lyfts.

Redan idag gör exploateringskontoret bedömningar kring behovet av handel och service i samband med nya markanvisningar och stadsutvecklingsprojekt. Bedömningarna görs i nära dialog med stadsbyggnadskontoret och andra berörda förvaltningar. I vissa projekt görs handelsutredningar för att kartlägga befintlig handel och service samt för att bedöma framtida behov.

Exploateringskontoret deltar därtill i arbetet, som leds av stadsbyggnadskontoret, med proaktiv planering för nya livsmedelsbutiker som inleddes våren 2023.

Inom ramen för uppdraget har stadsbyggnads- och exploateringskontoren under våren 2025 träffat samtliga större aktörer på dagligvarumarknaden och tagit del av deras önskemål om nya butikslägen. Nästa steg blir att, under hösten 2025, försöka matcha aktörernas behov med stadens bebyggelsepotential och projekt i tidigt skede/startfas. Områdesstrategerna på exploaterings- och stadsbyggnadskontoren har en nyckelroll i det arbetet. Målet är att identifiera ett antal projekt att gå vidare med till markanvisning och att initiera detaljplanarbete.

Exploateringskontoret medverkar även i *Handelsforum*, en plattform för kontinuerlig dialog mellan handelns aktörer och staden. Plattformen syftar till att stärka förutsättningarna för en livskraftig och hållbar handel, bland annat dagligvaruhandel, i Stockholm. Handelsforum leds av Stockholm Business Region och Svensk Handel.

Exploateringskontorets bedömning är att ovanstående uppdrag är tillräckliga för att uppnå motionärens ambition att säkerställa att det skapas utrymme för nya livsmedelsbutiker och bättre förutsättningar för effektiv konkurrens.

Exploateringskontorets förslag

Exploateringskontoret föreslår att exploateringsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen samt förklarar ärendet omedelbart justerat.

Slut

Bilaga

1. Motion av Dennis Wedin båda (M), om åtgärder för lägre matpriser.